

Správa o výsledku kontroly o výsledku kontroly plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolami vykonanými NKÚ SR v roku 2009 a v I. polroku 2010
10.1.2011

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) vykonal vyššie uvedenú kontrolu plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolami vykonanými v roku 2009 na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť plnenie opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených NKÚ SR v roku 2009:

- na Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky kontrolou správnosti zostavenia návrhu záverečného účtu za rok 2008, kontrolou dodržiavania stanovených podmienok verejného obstarávania zákaziek za rok 2008 a kontrolou hospodárenia s verejnými prostriedkami vynaloženými na oficiálnu účasť Slovenskej republiky na výstave EXPO Zaragoza 2008,
- v Slovenskej agentúre pre rozvoj investícií a obchod kontrolou programu na podporu verejného sektora pri budovaní infraštruktúry pre rozvoj podnikania v oblasti priemyslu a služieb,
- na Krajskom úrade životného prostredia Bratislava kontrolou hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu za rok 2007 a 2008

Predmetom kontrolnej akcie bolo:

a)

Kontrola plnenia opatrení prijatých a písomne oznámených NKÚ SR vedúcim služobného úradu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky listami z mája a júna 2009 a listom z januára 2010 na odstránenie nedostatkov zistených NKÚ SR v rámci kontroly správnosti zostavenia návrhu záverečného účtu za rok 2008, kontroly dodržiavania stanovených podmienok verejného obstarávania zákaziek za rok 2008 a kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami vynaloženými na oficiálnu účasť Slovenskej republiky na výstave EXPO Zaragoza 2008:

b)

Kontrola plnenia opatrení prijatých a písomne oznámených NKÚ SR poverením riaditeľom Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu listom z novembra 2009 na odstránenie nedostatkov zistených NKÚ SR v rámci kontroly programu na podporu verejného sektora pri budovaní infraštruktúry pre rozvoj podnikania v oblasti priemyslu a služieb.

c)

Kontrola plnenia opatrení prijatých a písomne oznámených NKÚ SR prednostom Krajského úradu životného prostredia Bratislava listom z júla 2009 na odstránenie nedostatkov zistených NKÚ SR v rámci kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu za rok 2007 a 2008.

Kontrola bola vykonaná na Ministerstve hospodárstva a výstavby Slovenskej republiky (po kompetenčných zmenách na Ministerstve hospodárstva Slovenskej (ďalej len „MH SR) republiky, v Slovenskej agentúre pre rozvoj investícií a obchod (ďalej len „SARIO“) a na Krajskom úrade životného prostredia (ďalej len „KÚŽP BA“) za obdobie 2009 a do 30.11.2010.

I. Vyhodnotenie plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou správnosti zostavenia návrhu záverečného účtu za rok 2008 na MH SR

MH SR prijalo na odstránenie zistených nedostatkov 14 opatrení. Zamerané boli hlavne na správnosť monitorovania a hodnotenia programového rozpočtovania, preukázateľnosť predbežnej finančnej kontroly, úplnosť a správnosť účtovných dokladov, uzatváranie zmlúv a dodržiavanie zmluvných vzťahov a dodržiavanie zákona o verejnom obstarávaní.

Z výsledkov kontroly vyplynulo, že MH SR splnilo 12 opatrení a dve opatrenia klasifikoval NKÚ SR ako nesplnené.

V opatrení č. 1 sa MH SR zaviazalo dodržiavať metodiku programového rozpočtovania v rámci vyhodnotenia programovej štruktúry kapitoly MH SR s dôrazom na stanovenie, monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia ukazovateľov jednotlivých častí programovej štruktúry kapitoly MH SR na príslušný rok.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že MH SR vydalo dve písomné upozornenia na dodržiavanie metodiky programového rozpočtovania, adresované vedúcim príslušných organizačných

útvárov. Na vzorke dvoch vybraných projektov bolo preukázané, že písomné upozornenia boli neúčinné. Pri monitorovaní a hodnotení ukazovateľov a cieľov neboli použité hodnotiace kritéria stanovené v metodickom pokyne, vydanom Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“) v roku 2004. V dôsledku toho neposkytovali publikované výsledky spoľahlivé závery. Nerobil sa priebežný zber údajov, plánované merateľné ukazovatele boli nadhodnotené a nerealizovateľné, pri zvýšenom čerpaní finančných prostriedkov na projekt nebol deklarovaný zdroj príjmov. Nesprávne bol hodnotený projekt s názvom „Každoročne zabezpečiť plnenie harmonogramu modernizácie technologického procesu na zabezpečenie udržania ťažby a využitia domácich surovinových zdrojov na ložisku Nižná Slaná“ so začiatkom financovania v roku 2008. V hodnotení z roku 2009 nebol údaj, že projekt bol zrušený ešte v roku 2008, z dôvodu konkurzu poberateľa nenávratnej investičnej dotácie, pričom MH SR neprihlásilo svoju pohľadávku v sume 858 447,- EUR (25 861 571,70 SKK) do konkurzného konania. Suma predstavovala vyplatenú časť nenávratnej finančnej pomoci.

V opatrení č. 2 sa MH SR zaviazalo do budúcnosti že, pri poskytovaní štátnej po moci na uvoľnenie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, uzatvorí s príjemcom štátnej pomoci záložnú zmluvu podľa § 151b a nasl. Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, na základe ktorej zriadi záložca (príjemca štátnej pomoci)) záložné právo k zálohu v prospech záložného veriteľa (poskytovateľ štátnej pomoci), pričom toto záložné právo zriaďuje záložca na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa voči záložcovi, a to do výšky poskytnutej pomoci. Zároveň v zmluvách explicitne stanoviť, že neplnenie podmienok bude mať za následok povinnosť vrátiť už poskytnutú dotáciu, vrátane penále vo výške obvyklých úrokov požadovaných za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla prijímateľa.

Z kontrolovanej vzorky NKU SR preukázal, že MH SR aj naďalej uzatváralo zmluvy o poskytnutí investičnej pomoci bez náležitých zabezpečovacích prostriedkov, ktorých cieľom by mala byť zvýšená istota štátu, resp. ministerstva, pre prípad neplnenia zmluvných podmienok a zmarenia účelu pomoci zo strany príjemcu pomoci. Tiež bolo kontrolou zistené, že v zmluvách o poskytnutí investičnej pomoci bol používaný neaktuálny názov financovaného majetku, ktorý nebol v súlade s opatrením MF SR, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva.

II. Vyhodnotenie plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou dodržiavania stanovených podmienok verejného obstarávania zákaziek za rok 2008 na MH SR

Kontrolou vykonanou na MH SR v júni 2009 NKÚ SR zistil viaceré nedostatky v procese verejného obstarávania vzhľadom na to, že v spisoch chýbali doklady o predpokladanej cene zákazky, správy o zákazke, hodnotiace podklady členov komisie, súťažné podklady boli neúplné, atď. Okrem zákona o verejnom obstarávaní neboli dodržané ani ustanovenia zákona o účtovníctve, zákona o archívoch a registratúrach, zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

MH SR prijalo na odstránenie zistených nedostatkov 5 opatrení. Predmetom prijatých opatrení bol záväzok MH SR, že písomne upozorní príslušné organizačné útvary na povinnosť dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy a že do septembra 2009 novelizuje internú smernicu o verejnom obstarávaní, ktorou podrobne vymedzí povinnosti zamestnancov ministerstva pri obstarávaní tovarov, prác a služieb.

Na vybranej vzorke dokladov a dokumentácie z dvoch použitých postupov verejného obstarávania bola preukázaná úplnosť a správnosť postupu verejného obstarávania v podmienkach MH SR.

MH SR však nesplnilo opatrenie vzťahujúce sa na novelizáciu internej smernice o verejnom obstarávaní.

III. Vyhodnotenie plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou hospodárenia s verejnými prostriedkami vynaloženými na oficiálnu účasť Slovenskej republiky na výstave EXPO Zaragoza 2008

Na základe výsledkov kontroly v roku 2009, ktorou NKÚ SR zistil okrem iného aj porušenie finančnej disciplíny vo výške 174 626,69 EUR (42 002 786,24 SKK), MH SR prijalo 6 opatrení, súvisiacich s dodržiavaním zákona o rozpočtových pravidlách, zákona o účtovníctve a zákona o finančnej kontrole.

Kontrolou plnenia prijatých opatrení NKÚ SR zistil, že neoprávnene čerpaná čiastka v sume 174 626,69 EUR (5 260 803,76 SKK) bola vrátená do štátnej pokladnice v máji 2009, v rámci finančného zúčtovania so štátnym rozpočtom za rok 2008. Rozhodnutím príslušnej Správy finančnej kontroly bola MH SR v marci 2010 uložená pokuta v sume 1 660,- EUR za porušenie finančnej disciplíny. MH SR uhradilo pokutu v máji 2010.

Za účelom overenia plnenia prijatých opatrení NKÚ SR skontroloval financovanie oficiálnej účasti Slovenskej republiky na svetovej výstave World EXPO Shanghai, schválené uznesením vlády SR č. 741 dňa 05.10.2007. Na akciu bola určená celková suma 1 879 500,- EUR bez DPH. Financovanie výstavy bolo realizované na základe Rámcovej dohody o poskytovaní služieb zo dňa 27.04.2009 a 22 čiastkových verejných zmlúv, uzavretých s víťazom verejného obstarávania, s právnickou osobou z Bratislavy, na dobu určitú, do 31.12.2010. NKÚ SR na vzorke 4 verejných čiastkových zmlúv vybranej náhodným výberom skontroloval účtovné doklady zúčtované v období jún až september 2010. Vykonanou kontrolou bola preukázaná úplnosť, správnosť vykonanej predbežnej finančnej kontroly a účtovných postupov.

IV. Vyhodnotenie plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou programu na podporu verejného sektora pri budovaní infraštruktúry pre rozvoj podnikania v oblasti priemyslu a služieb v SARIO.

Na základe výsledkov kontroly NKÚ SR v roku 2009 prijala SARIO 5 opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov. Opatrenia boli zamerané na zabezpečenie chýbajúcich dokladov, vypracovanie databázy priemyselných parkov, dodržiavanie platného Interného manuálu, spoluprácu s Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny, ako aj zaslanie ponúk konečným prijímateľom s možnosťou využiť služby v oblasti dosiahnutia plnej obsadenosti priemyselných parkov a služby after care.

NKÚ SR kontrolou plnenia prijatých opatrení zistil, že 3 opatrenia boli splnené, 1 opatrenie bolo klasifikované ako nesplnené a 1 opatrenie bolo čiastočne splnené.

V opatrení č. 3 sa SARIO, v súvislosti si napĺňaním indikátorov, zaviazala osloviť Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVAR“), aby sa dohodli na vzájomnej spolupráci. Po prisľúbení pomoci pri napĺňaní zamestnanosti v priemyselných parkoch, ktorým bola poskytnutá pomoc zo štrukturálnych fondov mala SARIO vyzvať ÚPSVAR, aby sa aktívne podieľal na zabezpečení zamestnanosti v priemyselných parkoch aj prostredníctvom poskytovania školení uchádzačov o pracovné miesta zabezpečujúcich dosiahnutie požadovanej kvalifikácie resp. rekvalifikáciu uchádzačov.“

NKÚ SR zistil, že generálny riaditeľ SARIO v decembri 2009 písomne požiadal o pomoc a spoluprácu generálneho riaditeľa ÚPSVAR. Na bezprostrednú žiadosť SARIO o pomoc a spoluprácu nebola kontrolnej skupine NKÚ SR predložená žiadna odpoveď zo strany ÚPSVAR a ani ďalšie doklady, ktoré by preukazovali konkrétne výsledky spolupráce medzi SARIO a ÚPSVAR.

Napriek preukázaniu aktívneho kroku zo strany SARIO na zabezpečenie plnenia prijatého opatrenia a vzhľadom na to, že SARIO nepreukázala vo veci už ďalšie žiadne aktivity, NKÚ SR klasifikoval plnenie opatrenia ako čiastočne splnené.

V opatrení č. 4 sa SARIO zaviazala, že prostredníctvom sekcie priamych zahraničných investícií ponúkne konečným prijímateľom možnosť využiť služby ponúkané touto sekciou v oblasti dosiahnutia plnej obsadenosti priemyselných parkov, ako aj služby after care pre etablovaných investorov.

Plnenie opatrenia klasifikoval NKÚ SR ako nesplnené, vzhľadom na to, že SARIO nepreukázala žiadnym relevantným dokladom a inými formami, že ponúkla konkrétnu ponuku konečným prijímateľom využiť jej služby v oblasti dosiahnutia plnej obsadenosti priemyselných parkov alebo ponuku služieb after care pre etablovaných investorov.

V. Vyhodnotenie plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu za rok 2007 a 2008 na KÚŽP BA

Na základe kontroly NKÚ SR vykonanej v roku 2009 prijal KÚŽP BA 9 opatrení zameraných na evidovanie a oceňovanie majetku, preukázateľnosť vedenia účtovníctva vrátane vypracovanie účtovnej závierky, riešenie inventarizačných rozdielov, zabezpečenie vykonávania predbežnej

finančnej kontroly, dodržiavanie postupov pri vyplácaní odmien za práce vykonané na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a pod.

Vykonanou kontrolou plnenia opatrení NKÚ SR zistil, že 6 opatrení bolo splnených, 2 opatrenia boli klasifikované ako nesplnené a 1 opatrenie ako čiastočne splnené.

V opatreniach č. 6 a 7 sa KÚŽP BA zaviazal, aby uzatvoreniu dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru predchádzalo prerokovanie navrhovateľa s odborom ekonomiky a prevádzky a osobným úradom ohľadom jej hospodárnosti a súladu s pracovnoprávnymi predpismi vrátane splnenia požadovaných náležitostí podľa zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite. Zároveň prijal zásadu, že odmeny za práce vykonané na základe dohôd o prácach mimo pracovného pomeru budú vyplácané na základe prehľadov pracovnej činnosti a evidencie odpracovaných hodín, ak ide o dohody o pracovnej činnosti a dohody o brigádnickej práci študentov alebo preberacieho protokolu a evidencie odpracovaných hodín, ak ide o dohody o vykonaní práce.

NKÚ SR na dokumentácie vybranej z evidencie uzatvorených dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru s fyzickými osobami v roku 2009 a k 31.10.2010 zistil, že v niektorých dohodách o pracovnej činnosti pred ich vyplatením neboli vyhotovované výkazy o vykonaní práce, neboli doložené doklady, ktoré by obsahovali záznamy o časovom harmonograme odpracovaných hodín v zmysle dohodnutých podmienok vyplývajúcich z týchto dohôd, chýbali podpisy zodpovedných zamestnancov, ktorými preukazujú odsúhlasenie mesačných výkazov a pod.

Nepredložením výkazov o vykonaní práce a nezabezpečením odsúhlasenia mesačných výkazov nezabezpečil KÚŽP BA preukázateľný účtovný záznam, čím nepostupoval v súlade s ustanovením § 32 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Uvedený postup KÚŽP BA nebol zároveň v súlade s ustanovením § 8 ods. 1 citovaného zákona.

Aj napriek tomu, že KÚŽP BA sa v prijatých opatreniach zaviazal dodržiavať pri uzatváraní dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru povinnosti vyplývajúce z iných všeobecne záväzných právnych predpisov táto povinnosť sa aj naďalej nedodržiava a NKÚ SR klasifikoval opatrenie č.6 a 7 ako nesplnené.

Prijatím opatrenia č. 4 KÚŽP reagoval na zabezpečenie správnosti postupov v súvislosti s účtovaním prevádzkových nákladov v nadväznosti na príslušné opatrenie MF SR z augusta 2007.

NKÚ SR preveril účtovanie prevádzkových preddavkov pri zálohových faktúrach za služby spojené s užívaním nebytových priestorov v roku 2009 a k 30.11.2010 (dodávka tepla, elektrická energia, vodné a stočné, odvoz a likvidácia odpadu, služby informátorov, zimná údržba). Kontrolou bolo zistené, že služby spojené s užívaním nebytových priestorov v roku 2010 neúčtoval úrad ako prevádzkové preddavky, ale priamo na príslušné účty skupiny 50 spotrebované nákupy, čím nepostupoval v súlade s Opatrením MF SR z augusta 2007, čo bolo KÚŽP BA zdôvodnené technickými dôvodmi pri prechode na nový ekonomický software.

Zhrnutie

Kontrolou plnenia opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov NKÚ SR zistil, že vyššie uvedené kontrolované subjekty vo viacerých prípadoch preukázali snahu splniť, resp. plniť opatrenia, ktoré prijali v roku 2009 na základe výsledkov kontrol vykonaných NKÚ SR.

Z celkového počtu 39 kontrolovaných opatrení prijatých 3 kontrolovanými subjektmi klasifikoval NKÚ SR splnenie opatrení v 31 prípadoch, nesplnenie opatrení bolo klasifikované v 6 prípadoch a v dvoch prípadoch boli klasifikované opatrenia ako čiastočne splnené.

Aj keď v prevažnej miere opatrenia boli splnené alebo sú plnené priebežne, niektoré opatrenia neboli splnené, alebo sa ich plnením nedosiahli žiadúce výsledky (napr. MH SR aj naďalej uzatváralo zmluvy o poskytnutí investičnej pomoci bez náležitých zabezpečovacích prostriedkov, ktorých cieľom by mala byť zvýšená istota štátu, resp. MH SR, pre prípad neplnenia zmluvných podmienok a zmarenia účelu pomoci zo strany príjemcu pomoci; nebola uzatvorená dohoda medzi SARIO a ÚPSVAR v súvislosti so zabezpečením zamestnanosti v priemyselných parkoch aj prostredníctvom poskytovania školení uchádzačov o pracovné miesta zabezpečujúcich dosiahnutie požadovanej kvalifikácie resp. rekvifikáciu uchádzačov, napriek vykonanej aktivite zo strany SARIO).

NKÚ SR odporučil kontrolovaným subjektom, aby pri prijímaní nových opatrení boli zhodnotené a zohľadnené aj príčiny neplnenia, resp. nedôsledného plnenia pôvodne prijatých opatrení.

Výsledky kontroly boli prerokované so štatutárnymi zástupcami kontrolovaných subjektov, ktorí na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov prijali konkrétne a termínované opatrenia. Opatrenia sú zamerané predovšetkým na zabezpečenie povinností vyplývajúcich z nesplnenia, resp. neplnenia pôvodne prijatých opatrení.

Správa o výsledku kontroly bude zaslaná Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, výstavbu a dopravu, ministromi hospodárstva Slovenskej republiky a prednostovi Krajského úradu životného prostredia Bratislava.